

Przedpłata
„Nowa Polska“ jest najtańszym dziennikiem w Polsce: kosztuje miesięcznie tylko 1 (jeden) złoty, z odnośn. do domu 1,20, przez pocztę 1,36 zł.

NOWA POLSKA

Ogłoszenia
20 groszy wiersz milimetry na stronie 4-łamowej. Drobne ogłoszenia: napisowe słowo 10 groszy, każde dalsze słowo 5 groszy.

Pismo niezależne poświęcone obronie

interesów ludności ziem zachodnich

Adres Redakcji i Administracji: Toruń, ul. Plac św. Jana nr. 8.
Za ogłoszenia i reklamy odpowiada Walenty Osifski, Toruń, św. Ducha 14.

Wydawca i red. odpowiedzialny: Fr. Czechowski, Toruń, Sz. Chełmińska 186.
Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 5 — 6.

Rok II Nr. 38

Toruń, piątek, dnia 23-go lutego 1934 r.

Cena 7 gr.

BOLESŁAW KUŚCISZKO

Zagadnienie organizacji wzmocnienia i zbytu produkcji rolniczej.

„Idą czasy, których znamieniem będzie wyścig pracy...”

By powiększyć produkcję rolniczą i zapewnić jej należyty zbyt — potrzeba nie tylko odpowiedniej polityki rządu, ale i równocześnie odpowiedniego zorganizowania sfer rolniczych. Praca nad wzmocnieniem i zbytem produkcji, podniesieniem oświaty rolniczej, przy równoczesnej obronie interesów warstwy rolniczej — wyda dopiero wtedy pozytywne rezultaty, jeżeli będzie zorganizowana w organizacjach rolniczych. Jeśli jednak działalność tych organizacji niema być tak strasznie małoowocna jak dotychczas muszą one posiadać należyte zrozumienie sfer rolniczych, należytą opiekę rządu, fachowe kierownictwo, odpowied. kapitały, a co najważniejsze jednolity program i plan działania, oraz jednolitą skoncentrowaną strukturę organizacyjną. Tych warunków, niestety obecne organizacje rolnicze nie posiadają; panuje wśród nich chaos i destrukcja, — stąd ich niezdolność do postawienia gospodarki rolnej na pożądanym poziomie, a tem samem dźwignięcia wsi z obecnego kryzysu.

Wobec tego wyłania się paląca konieczność reorganizacji naszych zrzeszeń rolniczych, idącej w kierunku połączenia rolniczych organizacji zawodowych ze spółdzielczymi, przez stworzenie jednej, wielkiej, skoncentrowanej **Rolniczej Organizacji (Związku Spółdzielczej)**, usankcjonowanej przez rząd, (opieka i kontrola) jako podstawy samorządu rolniczego, mającej jedynie monopol obrony interesów roln. pracy nad wzmocnieniem i zbytem produkcji i podnies. oświaty rolniczej. Jedynie taka potężna organizacja może zyskać zaufanie u rolników, bez niej poprostu żaden gospodarz obejśćby się nie mógł. Pod względem struktury organizacyjnej organizacja ta dzielić się powinna, ze względu na obszar działania na Centralę, Okręgi (obsz. województwa), Obwody, (obszar powiatu), Koła (obszar gminy i Kółka (obszar wsi), a ze względu na zakres działania na wydziały jak np. organizac. - zawodowy, kredytowy, mleczarski, jajczarski, rzeźny, hodowlany, rolniczo-handl. melioracyjny itp. Podstawą komórką organizacyjną byłoby K o ł o Rolniczej Organizacji Spółdzielczej, (obejm. obsz. wiejski np. Gminy) wraz ze swymi oddziałami t. zw. Kółkami (obejm. obsz. wsi, lub obsz. dworski). — [Kompetencje Kółka — sprawy organiz. zawodowe, oświata, wypożyc. narzędzi, dostawy itp. Władzami Kółka byłyby — Zebranie Kółka (wszyscy członk.), Rada, i Zarząd Kółka — którego zadaniem byłoby zakładanie i prowadzenie rolni-

„Zagadnienie belwederskie” czy „zagadnienie konstytucyjne”?

WARSZAWA. Mimo upływu 25 dni od chwili uchwalenia przez większość sejmową nowej konstytucji projekt dotychczas nie jest przesłany senatowi. Nic więc dziwnego, że w prasie roi się od domysłów na temat przyczyny tej niepraktykowanej na gruncie naszego parlamentarzystwa zwłoki.

Krakowski „Głos Narodu” pisze: „Utrzymują, że czynnik decydujący jest niezadowolony z samego projektu, jak i ze sposobu jego uchwalenia, a zgłaszających się autorów konstytucji nie przyjął. Wewnątrz sanacji sprawa ta wywołała dużo fermentu. Niejednym poseł a wielu senatorów klubu rządowego nie tai swego niezadowolenia i dość głośno wyraża życzenie, aby projektu senatowi jaknajdłużej nie odsyłano. Stwierdzić też trzeba drugi fakt, że po tryumfalnych fanfarach nastąpiła cisza. Wszelkie radosne manifestacje nagle ustały i widzi się dziś wyraźne zakłopotanie”.

Socjalistyczny „Naprzód”, również domyśla się, że:

„Decydujący czynnik podobno jest niezadowolony nie tyle ze sposobu uchwalenia, ile z treści uchwały. To, co poprzednio mówiono o braku uzgodnienia, zaczyna stawać się dla macherów coraz większym kłopotem. Oni byli pewni co najmniej uznania, a tymczasem dają w niepewność, czy praca ich nie rozbije się o większą przeszkodę, aniżeli tę, którą tak po szlachecku „wzięli” w ów piątek, łamiąc po drodze szereg kategorycznych przepisów jako małą rzecz. Wychodzili z założenia, że zrobili do gustu, a tymczasem gust jest inny.

Bywalcy kuluarów, szczególnie w porze wieczornej, opowiadają dźwięki o ruchu, panującym w skrzydle kancelaryjnym sejmu. Mimo tapetowanych drzwi dochodzą przecież odgłosy, że za temi drzwiami głowią się więcej nad „zagadnieniem belwederskim”, niż nad „zagadnieniem konstytucyjnym”.

U trumny króla Belgów.

Lista zagranicznych delegatów.

BRUKSELA. PAT. — Została już ułożona definitywna lista delegatów zagranicznych, którzy wezmą udział w pogrzebie króla Alberta. I tak m. in. na czele delegacji francuskiej stoi prezydent Lebuřn, premier Doumergue, minister Barthou i marszałek Petain, na czele delegacji angielskiej książę Walji oraz feldmarszałek lord Allenby, na czele delegacji włoskiej następcą tronu książę Humberto oraz generał Gloria, na czele delegacji afgańskiej szach Walli Khan, na czele delegacji niemieckiej dawny minister niemiecki

w Brukseli Keller, który przybywa w charakterze ambasadora nadzwyczajnego, na czele delegacji rumuńskiej książę Mikołaj, brat króla Karola oraz minister Angelesco, na czele delegacji szwedzkiej stoi następcą tronu książę Gustaw Adolf i książę Karol, na czele delegacji Luksemburgu książę małżonek i premier Bech, na czele delegacji Polskiej generał Daniel Kanarzewski w charakterze ambasadora nadzwyczajnego, na czele delegacji bułgarskiej król Borys i książę Cyryl, na czele delegacji duńskiej następcą tronu Axel.

cznych urzędów i instytucji spółdzielczych jak mleczarni, sklepu roln. handl. kasy kredyt instruktora rolnic. biura pośrednictwa majątków, gospodarstwa wzorowego, kursów rolniczych itp.

Centrala zaś i oddziały (Okręgi i Obwody) zakładałyby i prowadziły instytucje w swoim zakresie.

Pozostaje jeszcze jedna kwestja do rozwiązania, mianowicie, jeśli chodzi o spółdzielnie na wsi, obejmujące stosunkowo mały teren, gdzie brak zwykłe ludzi do prowadzenia licznych spółdzielni — czyby tutaj, nie było lepiej zamiast kilku spółdzielni specjalnych założyć tylko jedną jednostkę spółdzielczą, t. zw. **Rolniczą Spółdzielnię Wszechstronną**. W takiej spółdzielni — mleczarnie rzeźnie wogóle wszystkie inne urzędzenia; byłoby tylko zwykłymi warsztatami, prowadzonymi

przez fachowców. Praktyka jednak dopiero musiałaby wykazać jaki z tych typów byłby więcej racjonalny.

Tak więc wyglądałaby w zasadniczych zarysach projektowana organizacja rolnicza. Gdyby jednak praktyka okazała, że i ona nie umie należyście spełnić swego zadania, jeśli by nie było zrozumienia interesów ze strony szerszych sfer rolniczych, — wówczas pozostaje ostateczny sposób: **usamorządowanie** tej organizacji przyczem jej struktura organizacyjna nie uległaby zmianie czyli stworzenie w połączeniu z lzbami Rolniczymi **samorządu rolniczego**, w którym obowiązkiem musiałby brać udział każdy rolnik **bezpośrednio**.

Krótkie wiadomości.

GDYNIA (hap) Pomimo bardzo poważnego spadku zagranicznego handlu Czechosłowacji, ilość towarów w obrocie pomiędzy Czechosłowacją a innymi krajami przez port gdański awzrósł w roku 1933 bardzo silnie. W cyfrach przedstawia się to następująco: w r. 1932 Czechosłowacki eksport i import przez Gdańsk wyniósł razem 84.460 t., a tylko za 9 miesięcy 1933 r. 121.568 t. Warto przytem zaznaczyć, że i pod względem wartości towarów nastąpiło polepszenie, gdyż drobniwa wykazała większy wzrost niż masowe.

GDYŃSK (hap) W niedzielę 18 bm. dokonano w obecności generalnej protektorki świetlic polskich p. ministerowej, Pappowej uroczystego otwarcia świetlicy w wiosce Kalbude. Poświęcenia dokonał w obecności licznej publiczności miejscowy wikariusz ks. Majewski, a dyr. gim. pol w Gdańsku p. Augustyński wygłosił płomienną mowę wskazując na znaczenie tego nowego ogniska kultury polskiej. Jest to 11 z rzędu świetlica polska na terenie W. M. Gdańska.

GDYŃSK (hap) Ostatnio pokazał się znowu węgiel angielski na rynku gdańskim. W zeszłym tygodniu wyladowano transport ca. 2.600 t. węgla angielskiego. Akcja ta nie jest korzystną dla polskiego przemysłu węglowego i utrudnić może polsko-gdańskie porozumienie gospodarcze.

GDYŃSK (hap) W związku z układem polsko - niemieckim spodziewane jest w krótkim czasie porozumienie gospodarcze co do dowozu drzewa do Niemiec, przyczem prawdopodobnie zniesione zostanie cło ponadaryfowe, które wynosi około 50 mk. za m. sześcienny drzewa tartego.

Rynek niemiecki drzewny zapowiada wielkie zapotrzebowanie i firmy polskie mogą liczyć na zbyt suchego materiału sosnowego i dykt.

GDYŃSK (hap) Burza dzisiejszej nocy uszkodziła i przerwała połączenia telefoniczne Gdańska z Bydgoszczą, Poznaniem, Katowicami, Łodzią i Warszawą. Praca nad naprawieniem przewodu w toku.

GDYŃSK (hap) Senat gdański zamianował dotychczasowego adjutanta prezydenta senatu p. Streitera kierownikiem biura prasowego senatu gdańskiego.

HAWANA. Na Kubie powstał nowy ruch przeciwko rządowi który rozszerza się szybko i objął już część armji.

Szkoły polskie w Gdańsku.

GDYŃSK. (hap). Z dniem 1 kwietnia otwarte zostaną we wioskach na terenie W. M. Gdańska 4 polskie szkoły prywatne a ponadto Macierz Szkolna uruchomi 5 nowych ochronek.

B. Hożakowski, Toruń. Sprawozdanie z handlu zbożami i nasionami.

TORUŃ, dnia 21 lutego 1934.

Płacono: w dniach ostatnich zł. za 100 kg. franko stacja załadowania.

Nasiona

Table listing various agricultural products like rye, wheat, and seeds with their prices.

Urządowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 21. 2. 1934 r. Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.

Table with market prices for various grains and products in Poznań, categorized by transaction types.

Table listing prices for winter rye, buckwheat, and other grains.

Ogólne usposobienie spokojne. Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1230 tonn, pszenicy 637,5 tonn, jęczm. 203 t.

Targowica Poznańska. Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznań, 21. 2. 1934 r. Spędzono: 3318 szt. zwier. w tem: wołów 75 buhajów 200, krów 380, świni 1880, cieląt 602 owiec 181.

Table with prices for various types of livestock (wools, mutton, etc.)

Buhaje: Wytuczona pełnomięsiste 60-64, Tuczona mięsiste 52-58, Nietuczona dobrze odżywiona 42-48.

Krowy: Wytuczona pełnomięsiste 60-66, Tuczona mięsiste 48-56, Nietuczona dobrze odżywiona 38-42.

Jalowice: Wytuczona pełnomięsiste 62-68, Tuczona mięsiste 56-60, Nietuczona dobrze odżywiona 46-52.

Młodzież: Dobrze odżywiona 40-42, Miernie odżywna 36-38.

Cielęta: Najprzędniejsze cielęta wytuczona 60-66, Tuczona cielęta 54-58, Dobrze odżywiona 46-50.

Owce: Wytuczona pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy 64-68, Tuczona starsze skopy i maciorci 56-60.

ŚWINIE (TUCZNIKI): Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 80-84, Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 76-78.

Matjasy angielskie śledzie opiekane zawijane „Filęty” poleca Kłopotcki, Szeroka 25.

Photo-Atelier Spychalski ul. Strumykowa obok kina „Lira” Wykonuje wszelkie prace dla amatorów.

MASZYNY do pisania i liczenia Kasy rejestracyjne, powielania i t. p. wszelkich systemów naprawia fachowo.

Instytut Optyczno-Chirurgiczny Gustav Meyer zał. 1861. TORUŃ, Żeglarska 23. Telefon 248.

Wędzarnia ryb - Leon Grabowski - Toruń - Szczytna 5. poleca na postne dni codziennie świeże Łososie, Węgorze, Flądry, Pitlingi.

Wszelkie zabiegi fryzjerskie wykonuje nowoczesnie, tanio, szybko i fachowo Zakład fryzjerski Alfred Krüger.

Na post polecam stale świeże węgorsze, Kondry bitlingi, szproty Kłopotcki, Szeroka 25.

Biuro Administr. Inform. Pośredn. dla Handlu, Przem. i Rolnictwa „Labor” - Toruń Przedzamecze 12. Telefon 525.

Tani Tydzień Bielizny damskiej męskiej i dziecięcej B. WILAMOWSKIEGO w Toruniu, przy ul. Żeglarskiej 24

WINA wódki, i likieru poleca W. Maćkowiak Szeroka 24.

Maszynki do włosów, brzytwy, nożyce, wilki rzeźnicie, noże introligatorskie i inne, ostrzy solinie i tanio SZLIFIERNIA R. Krause, Podmurna 28.

Przyjmuję wszelką bieliznę do prania i prasowania jak na nowo bez chloru. Tania. — K. Osiańska, Św. Ducha 14.

Tanio! bieliznę damską, męską, dziecięcą i galanterje, podszewki na męskie garnitury i damskie po niskich cenach poleca

Kwiaciarnia „FLORA” Toruń. Szeroka 26. Tel. 255. poleca codziennie świeże róże, gwoździki, cyklameny, hyjacynty, tulipany.

Przeniosłem uój warsztat blacharsko instalacyjny na ul. Małe Garbary 5, part.

Edmund Lewęglowski mistrz zegarmistrzowski Mostowa 34. Poleca obrączki ślubne budziki, zegary, zegarki i wszelką biżuterję.

A. Czechowski ul. Chełmińska 1. Na post polecam sery: szwajcarski, edamski, litewski, roqueford, parmezan oraz wszelkie sery deserowe.

Zakład krawiecki Piotr Homa. Toruń, ul. Chełmińska 1 róg Rynku wykonuje wszelką garderobę — najnowszych fasonów — Ceny przystępne.

Przepisuje na maszynie wszelkiego rodzaju pisma „Maszynopis” Toruń, Chełmińska 11, I ptr. — nad kawiarnią „Savoy”.

Jedyny na miejscu, specjalny skład książeczek do nabożeństwa, różańców, medaliaków i innych przyborów religijnych J. BUSIAKIEWICZ — TORUŃ

DRUKI wszelkiego rodzaju wykonywane tanio i gustownie DRUKARNIA STARCZEWSKIEGO TORUŃ PL. ŚW. JANA 8.